

Spolno-mrtvaški zvonček

FILM

Služkinja

Režija Park Chan Wook

Kinodvor

✚ Zdenko Vrdlovec

Nekje v drugem delu tega ekstravagan-tnega, »historično-erotičnega«, ludističnega in »porno chic« triptiha, južnoko-rejske Služkinje v režiji Park Chan Woo-ka (avtorja hudo odbitega Starega), je prizor, kjer ženski, Korejka Sook Hee in Japonka Hideko, uničujeta knjige v ogromni kletni knjižnici, ki je prava zakladnica erotične literature. (Tudi v pariški Nacionalni knjižnici so imeli takšno literaturo shranjeno v kletnih prostorih, pod oznako L'Enfer, pekel). Priznati moram, da sem imel ob tem prizoru mešane občutke: na eni strani sem bil skoraj zgrožen nad tem ženskim vandalizmom (navsezadnje – vsaj po nekaterih na hitro nametanih slikah so-deč – je moralo biti v tej knjižnici tudi kar nekaj del japonske klasike erotične-

ga slikarstva, imenovanega šunga), obenem pa seveda nisem »smel« biti zgrožen, saj bi tako tvegala, da se znajdem na strani tistega ostudnega starca, bogataškega lastnika te knjižnice, Kouzikija, ki je svojo nečakinjo Hideko zasuznjil in prisilil, da je njemu in njegovi klienteli glasno prebiral in delno upri-zarjala to literaturo. Ta vandalizem, uničevanje knjig, je bilo torej dejanje, s katerim se je Hideko osvobajala svoje-ga sadističnega in tiranskega strica, po-tem ko je skupaj s Sook Hee v lezbični ljubezni našla osvoboditev izpod vsakr-šne moške tiranije in eksploatacije.

To je najbrž tudi »poanta« tega filma, a ta se ne zdi tako pomembna kot njega estetika. Ki pa jo je treba vzeti bolj kot aisthesis, torej v čutnem, včasih, v erotičnih in spolnih prizorih pa tudi sen-zualnem smislu. Toda pravi šarm čutno-sti ni toliko v »goli« vizualni očarljivosti, kakor v tem, da je podvojena s humor-jem. Včasih deluje humorno že uporaba filmske reference, kot na primer v uvodnem prizoru, kjer se Sook Hee pripelje na Kouzikijev dvorec, ta pa je videti kot graščina v Hitchcockovi Rebeki. Prav

posrečeno deluje senzualno-humorna kombinacija v prizoru, kjer se simulaci-ja Hidekine poročne noči z »grofom« Fujiwaro dogaja na način avtentične lez-bične ljubezni. Še pogostejše pa se hu-

morna »naddoločenost« prizorov izkaže naknadno ali retrospektivno, kar je pos-ledica pripovedne zasnove filmskega triptiha. Ta se v prvem delu začne kot zarotniški načrt prevarantskega »gro-

Služkinja je film preobratov, tako tistih, ki pričajo o pripovedni igrivosti, kot predvsem tega, s katerim lezbična spolnost kar dvakrat pocinglja: sicer vselej v obliki kovinskih kroglic, toda te so prav kot seksualni pripomoček tudi mrtvaški zvonček moške tiranije in seksualne fantazije. ➤ arhiv Kinodvora

fa«« Fujiware, sicer Korejca, ki bi se rad poročil z bogato dedinjo Hideko in jo po-tem poslal v norišnico, da bi prišel do njenega denarja, pri vsem tem pa naj bi mu pomagala sleparka in tatica Sook Hee v vlogi Hidekine služkinje. Čeprav gre za čisto pridobitniško zadevo, pa bi ta – glede na to, da se dogaja v času ja-ponske okupacije Koreje (torej v 20. ali 30. letih prejšnjega stoletja) in da sta Hi-deko in njen stric Japonca – nemara imela tudi kakšno politično konotacijo. V drugem delu pa se izkaže, da ne le s to konotacijo, ampak predvsem s samim prevarantskim načrtom ni nič oziroma je drugačen; dogajanje iz prvega dela je zdaj prikazano iz druge perspektive, ki resda priskrbi presenečenja, vendar tu-di vpliva na rahlo razvlečenost filma (še posebno s prizori, ki hočejo pojasniti vsako podrobnost, pa naj se zdijo še ta-ko »osupljivi«). Služkinja je film preo-bratov, tako tistih, ki pričajo o pripovedni igrivosti, kot predvsem tega, s kate-rim lezbična spolnost kar dvakrat pocinglja: sicer vselej v obliki kovinskih kroglic, toda te so prav kot seksualni pripomoček tudi mrtvaški zvonček moške tiranije in seksualne fantazije. ✕